

Yo‘el Kitobi va Laodikiyadagi Yettinchi kun Adventistlar Jamoati — Yigirma Ikkinchi Bo‘lim

Jeff Pippenger

2026-01-02

Yigirma ikkinchi raqam

Oldingi maqolada biz qadimgi Isroilga oid to‘rtta ishoraning yarmigacha, ya’ni “ilonlar” avlodigacha yetib kelgan edik. Matto kitobida ham Yahyo, ham Iso farziylar va sadduqiylarni ilonlar avlodi deb ataydilar. Yahyo sinov jarayonining boshlanishini ifodalaydi; bu u o‘zidan keyin keladigan Iso O‘z xirmonini batamom tozalashini ta’lim berganida ayon bo‘ladi. Iso esa Shabo malikasini va Naynavoni tilga olib, hukm jarayonini ham kiritish orqali Yahyoning sinov jarayoniga qo‘shimcha qildi. Hukm to‘rtinchi avlodda yuz beradi, va hukmdagi bir toifa ilonlar sifatida namoyon bo‘ladi, chunki ularning otasi iblisdir. Iso, alomat ko‘z o‘ngida turgan bo‘lsa-da, to‘rtinchi avlod alomat izlayotgani masalasini ham qo‘shimcha qildi.

Matto yigirma uchinchi bobda farziylar va sadduqiylar ustiga aytilgan “voylar” bayon etiladi, va sinov hamda hukm jarayoni yana oxirgi avlod bilan bog‘lanadi. Yigirma ikkinchi bob yigirma uchinchi bobdagi voylar uchun zamin hozirlaydi.

Farziylar bir joyga to‘planganlarida, Iso ulardan so‘rab dedi: Masih haqida nima deb o‘ylaysizlar? U kimning o‘g‘lidir?

Ular Unga: Dovudning O‘g‘li, — dedilar.

U ularga dedi: Unda qanday qilib Dovud Ruhda Uni Rabbiiy deb atab, shunday deydi: “Rabbiiy mening Rabbiiyimga dedi: Men dushmanlaringni oyoqlaring ostiga poyandoz qilgunimcha, Sen Mening o‘ng tomonimda o‘tir”? Bas, agar Dovud Uni Rabbiiy deb atasa, U qanday qilib uning o‘g‘li bo‘ladi?

Hech kim Unga bir og‘iz ham javob qaytara olmadi; o‘sha kundan boshlab esa hech kim Unga endi savol berishga jur‘at etmadi. Matto 22:41–46.

Har qanday keyingi o‘zaro aloqaga eshik yopilgach, Iso keyingi bobda sakkizta voy e‘lon qiladi. O‘n uchinchi oyatda voy Samoviy Shohlikning eshiklarini yopganlar uchundir. Aynan Samoning eshiklaridan keyingi yomg‘ir yog‘diriladi. Bu sakkizta voy, hech bir inson ocha olmaydigan eshikni ochishni va hech bir inson yopa olmaydigan eshikni yopishni da’vo qiluvchilar haqidadir. Vahiyda Sister White’ga Masihga ergashib Eng Muqaddas Joyga kirmagan, balki ibodatlarini bo‘sh muqaddas joyga yuborgan kishilar ko‘rsatildi; u yerda Shayton Masih bo‘lib ko‘rinib, ularga hammasi joyida ekaniga ishontirdi. Ular muqaddas joyni qayta ochib, Eng Muqaddas Joyni yopib qo‘ygan edilar.

“Ko‘plar yahudiylarning Masihni rad etib, xochga mixlash yo‘lini dahshat bilan kuzatadilar; va Uning sharmandali tahqirlanishi haqidagi tarixni o‘qir ekanlar, ular Uni sevamiz, deb o‘ylaydilar va Butrus qilganidek Uni inkor etmagan bo‘lur edik, yoki yahudiylar qilganidek

Uni xochga mixlamagan bo'lur edik, deb hisoblaydilar. Ammo barcha qalblarni o'qiydigan Xudo ularning Isoga nisbatan his qilganlarini da'vo qilgan o'sha sevgisini sinovdan o'tkazdi. Butun osmon birinchi farishtaning xabari qanday qabul qilinishini eng chuqur qiziqish bilan kuzatdi. Lekin Isoni sevamiz, deb da'vo qilgan va xoch haqidagi voqeani o'qiganda ko'z yosh to'kkan ko'plar Uning kelishi haqidagi xushxabarni masxara qildilar. Xabarni quvonch bilan qabul qilish o'rniga, uni aldanish, deb e'lon qildilar. Ular Uning zohir bo'lishini sevganlardan nafratlandilar va ularni jamoatlardan chiqarib yubordilar. Birinchi xabarni rad etganlar ikkinchisidan foyda ko'ra olmadilar; shuningdek, ularni imon orqali Iso bilan birga samoviy ma'badning eng muqaddas joyiga kirishga tayyorlashi lozim bo'lgan yarim tun nidodan ham foyda ko'rmadilar. Va avvalgi ikki xabarni rad etish orqali ular o'z tushunchalarini shu qadar qorong'ilashtirdilarki, eng muqaddas joyga eltuvchi yo'lni ko'rsatadigan uchinchi farishtaning xabarida hech qanday nurni ko'ra olmaydilar. Men yahudiylar Isoni xochga mixlaganlari kabi, nomigagina masihiy jamoatlar ham bu xabarlarini xochga mixlaganini ko'rdim; shuning uchun ular eng muqaddas joyga boradigan yo'l haqida hech qanday bilimga ega emaslar va u yerda Isoning shafaotidan foyda ko'ra olmaydilar. Foydasiz qurbonliklarini keltirgan yahudiylarga o'xshab, ular ham Iso tark etgan bo'linga o'zlarining foydasiz ibodatlarini ko'tarmoqdalar; va bu aldovdan mamnun bo'lgan Shayton diniy tusga kirib, o'zini masihiy deb da'vo qiluvchi bu kishilarning ongini o'ziga og'diradi, o'z qudrati, alomatlari va yolg'on mo'jizalari bilan ularni o'z tuzog'iga mahkam bog'lash uchun ish ko'radi." Ilk Yozuvlar, 258–261.

O'n to'rtinchi oyat bevalarning uylarini yutib yuborish va uzun duolar qilish haqida bir voy. O'n beshinchi oyatning vayi esa o'z dinga kiritganlarini o'zlaridan ham ikki hissa do'zax farzandlari qilishlari uchundir. O'n oltinchidan yigirma ikkinchi oyatlargacha yovuzlar ma'bad bilan qasam ichmoqdalar.

"Bular Sister White'ning so'zlari emas, balki Egamizning so'zlaridir, va Uning xabarchisi ularni menga sizlarga yetkazishim uchun berdi. Xudo sizlarni endi U bilan qarama-qarshi maqsadda ishlamaslikka chaqirmoqda. O'zini masihiy deb da'vo qilayotgan, holbuki Shaytonning xususiyatlarini namoyon etayotgan, ruhda, so'zda va amalda haqiqatning olg'a siljishiga qarshi turayotgan va shubhasiz Shayton ularni boshlab borayotgan yo'ldan yurayotgan kishilar haqida ko'p ko'rsatmalar berildi. Ular yuraklarining qattiqligi tufayli o'zlariga aslo tegishli bo'lmagan va ular qo'llamasliklari kerak bo'lgan hokimiyatni egallab oldilar. Ulug' Ustoz shunday deydi: 'Men ag'daraman, ag'daraman, ag'daraman'. Battle Creek'da odamlar: 'Egamizning ma'badi, Egamizning ma'badi — bizmiz', deyдилar, ammo ular oddiy olovdan foydalanmoqdalar. Ularning yuraklari Xudoning inoyati bilan yumshatilmagan hamda bo'ysundirilmagan." Manuscript Releases, 13-jild, 222.

Yigirma uchinchi va yigirma to'rtinchi oyatlarda ayb adolat, rahm-shafqat va sadoqatni e'tiborsiz qoldirish uchundir. Yigirma beshinchi va yigirma oltinchi oyatlar esa kosaning tashqi tomonini tozalagandek ko'rinish, ammo ichki tomonini tozalamaganlik haqida.

"Bizda bu xazina bor', — deb davom etdi havoriy, — 'sopol idishlarda, toki qudratning bu beqiyos ulug'vorligi bizdan emas, balki Xudodan ekanligi ayon bo'lsin.' Xudo O'z haqiqatini gunohsiz farishtalar orqali e'lon qilishi mumkin edi, ammo bu Uning rejasi emas. U O'z niyatlarini amalga oshirishda qurol sifatida ojizlik bilan o'ralgan insonlarni tanlaydi. Bebaho

xazina sopol idishlarga joylangan. Uning barakalari insonlar orqali dunyoga yetkazilishi kerak. Ular orqali Uning ulug‘vorligi gunoh zulmatiga porlab kirishi kerak.” Havoriylarning faoliyati, 330.

So‘ng yigirma yettinchi va yigirma sakkizinchi oyatlar fosiqlarni oqlangan qabrlarga qiyoslaydi; bu esa Ishayo kitobining yigirma ikkinchi bobidagi Shabna bilan bog‘lanadi. U yerda Shabna o‘zi tayyorlayotgan ajoyib qabr bilan maqtanayotgan edi, ammo u hech qachon unda bo‘lmas edi, chunki Xudo uni O‘z og‘zidan uzoq bir dalaga uloqtirib tashlamoqchi edi. Uzoq dala Baytildagi yolg‘onchi payg‘ambarning qabri bilan ifodalanadi; o‘sha qabr itoatsiz payg‘ambarning ham o‘sha qabrga dafn etilishiga sabab bo‘lgan edi. So‘ng sakkizinchi voy shunday deydi:

Holingizga voy, ey kotiblar va farziylar, munofiqlar! Chunki siz payg‘ambarlarning qabrlarini qurasizlar va solihlarning maqbaralarini bezaysizlar, hamda: “Agar biz otalarimizning kunlarida bo‘lganimizda edi, payg‘ambarlarning qonini to‘kishda ularga sherik bo‘lmagan bo‘lur edik”, deysizlar. Shunday qilib, siz o‘zlaringizga o‘zingiz guvohlik berasizlarki, siz payg‘ambarlarni o‘ldirganlarning farzandlarisiz. Bas, otalaringizning o‘lchovini to‘ldiringlar.

Ey ilonlar, ey ilonlar zoti, jahannam mahkumligidan qanday qutula olasizlar?

Shuning uchun, mana, Men sizlarga payg‘ambarlar, donishmandlar va kotiblarni yuboraman; sizlar ulardan ba‘zilarini o‘ldirib xochga mixlaysizlar; ba‘zilarini esa sinagogalaringizda qamchilab, shahardan shaharga quvg‘in qilasizlar; toki yer yuzida to‘kilgan barcha solih qon, solih Hobilning qonidan tortib, sizlar ma‘bad bilan qurbongoh orasida o‘ldirgan Baraxiyo o‘g‘li Zakariyoning qonigacha, sizlarning ustringizga kelsin.

Sizlarga chinini aytaman: bularning hammasi bu avlodning boshiga tushadi. Matto 23:29–36.

Ilonlar nasli bo‘lgan zaharli ilonlar ushbu parchada hukm qilinmoqda. Ushbu parchada hukm Sheba malikasi va Naynavo guvohligi asosida emas, balki Hobilning qoni bilan Zakariyogacha bo‘lgan qon asosida chiqariladi. To‘rtinchi avlod — zaharli ilonlar bo‘lgan bu avlod — qadimgi Isroilning tashqi tarixidan olingan ikki guvoh va qadimgi Isroilning ichki tarixidan olingan ikki guvoh orqali hukm qilinadi. Luqo uchinchi bob to‘rtinchi va so‘nggi avlodning zaharli ilonlariga doir to‘rtta murojaatning oxirgisidir va u shunchaki Matto uchinchi bobga parallel hisoblanadi. Xudoning uyining yakuniy hukmi davrida, to‘rtinchi avlod chog‘ida, bir toifa o‘z fe‘l-atvorini Shaytonning o‘g‘illari va qizlari sifatida, boshqa bir toifa esa Xudoning o‘g‘illari va qizlari sifatida namoyon etishini ko‘rsatadigan to‘rtta murojaat mavjud. Ajratishni boshlab beradigan sinov jarayoni Ahd Xabarchisiga yo‘l tayyorlovchi xabarchi sahroda o‘z ovozi ko‘targanida boshlanadi.

Muqaddas Bitikning muqaddas to‘qimasida ismlar shunchaki yorliqlar emas, balki pichirlab aytilgan bashoratlar — tarix yuzasining ostida kuylanadigan ikkinchi qo‘shiq bo‘lib, najotning qalbini ochib beradi. Adamdan Nuhgacha bo‘lgan avlodlarning ma‘nolari bir bayonot tarzida tartibga solinganda, u nasabnomada ifodalangan tarixga muvofiq keladigan bir xabarni hosil qiladi. Adam “inson” degan ma‘noni, Set esa “tayinlangan” degan ma‘noni anglatadi. Enosh “o‘limga mahkum banda”ni, Kenan esa “qayg‘u”ni anglatadi. “Xudoning maqtovi/barakasi” (Mahalalel) orqali Osmon “pastga tushar edi” (Yored). Osmon “bag‘ishlangan yoki moylangan zot” (Xanok)

sifatida pastga tushdi; u hukm xabarini o‘z o‘g‘li Metushalah (“u o‘lganda, bu yuboriladi”) orqali e‘lon qildi. Uning o‘limi Muqaddas Ruhning “qudratli” to‘kilishining cho‘qqisi bo‘lar edi; bu Lamak (nafas)ning Metushalahga qo‘shilishi orqali tasvirlangan bo‘lib, xuddi Yarim tun faryodi ikkinchi farishta qo‘shilgani kabi. Metushalah ikkinchi farishta, Lamak esa Nuhning to‘foni bilan cho‘qqisiga yetgan Yarim tun faryodi edi.

Yanada ixchamlashtirilganda, bu ismlar shunday deydi: “Inson birinchi Odamning oqibati tufayli o‘limli, qayg‘u va o‘limga mahkum etib tayinlandi; ammo Xudoning barakasi orqali, Masih O‘zini pastga tushib kelishga bag‘ishladi va xochdagi O‘z o‘limi orqali hukmni e‘lon qildi; shundan so‘ng Muqaddas Ruhning qudratli yog‘ilishi yuz berdi.”

Bu o‘nta ism Injil xabarini o‘zida mujassam etar ekan, ayni paytda yer tarixini yaratilishdan boshlab so‘nggi yomg‘irgacha kuzatib boradi va Ikkinchi Kelish bilan yakunlanadi. Ismlarda yashirilgan bu ramziylik Vahiy kitobida o‘z muqobilini topadi. Ibtido alfa nasabnomasini taqdim etadi, Vahiy 7 dagi 144,000 esa muhrlangan qoldiqda omega bajo bo‘lishini namoyon etadi.

Yahudo “hamd” degan ma‘noni, Rubo‘n “mana, o‘g‘il” degan ma‘noni, Gad “yaxshi baxt/qo‘shin” degan ma‘noni, Osher “baxtli/muborak” degan ma‘noni va Naftali “kurash” degan ma‘noni anglatadi. Manashe “unutishga sabab bo‘luvchi” degan ma‘noni, Shimo‘n “eshitish” degan ma‘noni, Levi “qo‘shilgan/bog‘langan” degan ma‘noni, Issaxor “mukofot” degan ma‘noni, Zavulun “sharaf/turar joy” degan ma‘noni, Yusuf “ko‘payish” degan ma‘noni va Benyamin “o‘ng qo‘lning o‘g‘li” degan ma‘noni anglatadi.

Yahudo qabilasining Arsloniga ergashadiganlar — Xudoning o‘g‘illaridir; ular Yoqub singari Xudo bilan olishishning sinov jarayonidan o‘tar ekanlar, yaxshi qismat bilan barakalanadilar. Ushbu kurash orqali, Xudoning Kalomini eshitish natijasida yuzaga keladigan muqaddaslanish jarayonida ularning gunohlari unutiladi; bu esa, o‘z navbatida, ularni ahd munosabatida Masihga bog‘laydi. Ularning mukofoti — Xudo O‘z Shohligini kengaytirishda ulardan foydalanar ekan, O‘ng qo‘lining o‘g‘illari sifatida Bobildan ulug‘ olomonni chorlab chiqarib, samoviy joylarda o‘tirgan holda, Masih bilan birga Uning taxtida sharaf ila maskan tutishdir.

Liyaning olti o‘g‘li Ruvin, Yahudo, Shim‘on, Levi, Issaxar va Zabulun edi. “Xushbo‘y tomchi” ma‘nosini anglatadigan uning cho‘risi Zilpadan ikki o‘g‘il — Gad va Osher tug‘ildi. Rohilaning ikki o‘g‘li Yusuf va Benyamin edi. Rohilaning cho‘risi Bilho “uyatchan yoki tortinchoq” degan ma‘noni bildiradi va uning o‘g‘illari Don va Naftali edi. Payg‘ambarlik nuqtayi nazaridan bu yerdagi nasabnoma ko‘rib chiqilishi lozim bo‘lgan bir necha yo‘nalishni taqdim etadi. Ibtido kitobining beshinchi bobidagi alfa va o‘n avloddan farqli ravishda, omega o‘ziga xos payg‘ambarlik o‘zgaruvchilari bilan o‘n ikki avlodga ega. Bir yuz qirq to‘rt ming ichida Don zikr etilmaydi, uning ukasi Efrayimning o‘rnini esa Manashe egallagan.

Ibtidodagi alfa nasabnomasi Vahiydagi omega nasabnomasiga muvofiq keladi, chunki Ibtido Masihning najotdagi ilohiy ishini ko‘rsatadi, Vahiy esa o‘sha alfa bashoratining omega bajo bo‘lishida aynan o‘sha alfa bashoratida bayon etilgan va‘da hamda bashoratni mukammal tarzda bajo keltiradiganlarni ko‘rsatadi.

Bu ikki qatorning tatbiqi ko‘pincha ilohiyotchilar tomonidan amalga oshiriladi, biroq hech qachon “qator ustiga qator” metodologiyasi nuqtayi nazaridan emas. Ibtido va Vahiy kitoblaridagi ikki nasabnoma Xudo ikkilamchi darajada so‘zlashini ko‘rsatuvchi ikki guvohlikni taqdim etadi. Bir til — yozib qo‘yilganidek qayd etilgan yozma shahodatdir, va o‘sha shahodat ichidagi ikkilamchi qator ramziy darajada bayon etiladi. Ilohiyotchilar odatda Ibtido va Vahiydagi ismlarning ma‘nolari orqali yetkazilgan xabar haqidagi yuzaki kuzatishlardan nariga o‘tmaydilar. Ular ko‘rgan narsalarini yangilik sifatida qabul qiladilar; bu esa, ismlarning ma‘nolari ichidagi isti‘orani ko‘ra olishga doir taqvdorona qobiliyatlari orqali namoyon bo‘ladigan o‘zlarining insoniy donoligi haqida ko‘proq so‘zlaydi. Ular Ismoilning o‘n ikki o‘g‘lida bayon etilgan xabarni hech qachon ko‘rmaydilar. Ular Matto va Luqodagi Isoning nasabnomalarini to‘g‘ri ko‘rmaydilar. Ular Yahudoning oxirgi yetti shohining, Isroilning oxirgi yetti shohining, Yahudoning birinchi yetti shohining yoki Isroilning birinchi yetti shohining nasabnomalarini ham ko‘rmaydilar.

Men ular ko‘rmaydi, deb aytayotganimda, shuni nazarda tutaman: agar siz Google’dan bu nasabnomalar haqida ta’limotlar bormi, deb so‘rasangiz, Ibtidodagi Odamdan Nuhgacha bo‘lgan nasabnoma haqida javob “ha”, yuz qirq to‘rt ming haqida ham “ha” bo‘ladi. Ammo ular Ibtido o‘n birinchi bobidagi Abramning o‘n avlodini shu tarzda qo‘llaydilar? Yo‘q. Ular Qobilning nasabnomasi bilan Setning nasabnomasini qo‘llaydilar? Ha, ammo haqiqiy ma‘nodan shu qadar yiroqki, go‘yo ular butunlay boshqa bir mavzu haqida gapirayotgandek. Ular, shubhasiz, Matto va Luqodagi Masihning nasabnomalariga ham murojaat qiladilar, biroq yana bir bor ular nishondan nihoyatda uzoq ketadilar. Nega bu muhim, deb so‘raysizmi? Chunki men bu bashoratli nasab chiziqlarining umumiy ko‘rinishini bermoqchiman va boshidanoq shuni aniq qilmoqchiman-ki, men to‘rtinchi avlodning ahamiyatini Muqaddas Kitob bashoratining ramzi sifatida aniqlashga harakat qilyapman. Bu nasabnomalarning umumiy sharhi bu borada yordam beradi, ammo kimdir keyin keladigan ushbu narsalarning sodda xulosasi mana shu nasab chiziqlari haqida tushunilishi kerak bo‘lgan hamma narsa, deb o‘ylasa, bu uning tomonidan beparvolik bo‘lur edi.

Odamdan Nuhgacha bo‘lgan nasabnomadan so‘ng, Ibtidoning to‘rtinchi va beshinchi boblarida nasabnomalarning ikki qatorini uchratamiz. Bu ikki qator Qobilning avlodlari va Shisning avlodlari orqali ifodalanadi. Odamdan Nuhgacha bo‘lgan, o‘nta avlodni ifodalagan nasabnomadan farqli ravishda, Shis va Qobilning har ikkala qatori sakkiztadan avlodni ko‘rsatadi. Shu sababli, ular to‘rttadan iborat ikki davr sifatida ko‘rib chiqilishi kerak. Shis va Qobil ahd ramzlaridir, va Qobil Ishayo yigirma sakkizinchi va yigirma to‘qqizinchi boblarda o‘lim ahdini tuzadiganlarni ifodalaydi; u toshqin qamchi kelganda bekor qilinadigan ahddir. Ular o‘z uylarini qum ustiga quradiganlardir. Qoya ustiga quradiganlar esa, birinchi Butrus, ikkinchi bobda ifodalanganidek, hayot ahdini tuzadilar; ular Rabbiyning ezgu ekanini tatib ko‘rgan va “tanlangan avlod” bo‘lganlardir. “Ko‘plar” qum ustiga quradilar, ammo “ozlar” tanlangandirlar.

Qobilning nasabnomasi ismlar simfoniyasida isyonkor bir akkorddir, chunki bu ismlar osmondan zarbaga uchragach, behuda bo‘lgan insoniy ulug‘vorlikni ifodalaydi va u maqsadsiz darbadarlikka olib boradi. Ogohlantirishga e’tibor bermay, Qobilning nasli insoniyat san’atlari orqali ifodalangan, qasoskor insoniy qudratga burkangan soxta ilohiylilikni da’vo qiladi; bu esa temir bir madaniyatni yasaydi — go‘zal, ammo zo‘ravon va umiddan mahrum. Ana shu so‘nggi bayonot

Qobilning sakkiz avlodida, ismlardan kelib chiqadigan xabarning umumiy sharhidir.

Setning nasli Qobilning nasliga inoyat bilan javob beradi. Insoniyatga belgilab qo'yilgan insoniy o'jizlik ichida, Xudoga iltijo qiluvchilarning qayg'usi osmon nozil bo'lganda hamdga aylantiriladi. "Umid"ning nidosigacha, sinov davrida, ulug'vorlikka ko'tariluvchi yo'lda sadoqat bilan yurish najot suvlari orqali o'rom keltiradi. Bu so'nggi bayonot Setning sakkiz avlodi haqidagi, ismlardan kelib chiqadigan xabarning umumiy sharhidir.

Sakkiz avlodni to'rt avloddan iborat ikki to'plamga bo'lish sababi ahdning birinchi qadamida belgilangan bo'lib, u yerda Misrdagi qullik haqidagi bashorat 400 yil deb ko'rsatiladi va shu bilan birga bu 400 yil to'rtinchi avlodda nihoyasiga yetishi ham aytiladi. Pavlusning guvohligi alfa ahdi bashoratiga kiritilganda, u har bir davrda to'rt avloddan tashkil topgan 215 yillik ikki davrni hosil qiladi. 430 yil ichidagi sakkiz avlod 215 yillik ikki davrni ifodalaydi. Birinchi davr Yusufni tanigan ezgu Fir'avn bilan ifodalanadi. 215 yildan keyin esa Yusufni tanimagan yangi Fir'avn paydo bo'ldi. Shundan so'ng to'rt avloddan iborat navbatdagi to'plam boshlandi.

Aniq ravishda o'ziga xos to'rt avloddan iborat davr sifatida belgilangan, teng ravishda ikki davrga bo'lingan sakkiz avlod, Qobilning ham, Setning ham sakkiz avlodini xuddi shu tarzda qo'llashni tasdiqlaydi. Bu qo'llanish amalga oshirilganda, Setning sakkiz avlodi Qobilning sakkiz avlodi bilan bir chiziqqa keltiriladi. Qobil hayvonning tamg'asini qabul qiladigan ko'plarni ifodalaydi, Set esa Xudoning muhrini qabul qiladigan o'zlarni ifodalaydi. Qobil insoniyatning belgisi, Set esa Nuh ahdi doirasida Ilohiyat bilan birlashgan insoniyatning belgisidir; holbuki, Yusuf va Musoning nasli Ibrohim ahdi doirasidadir.

So'ngra o'n birinchi bobda tanlangan xalqning nasabnomasi Shemdan Abramgacha bo'lgan o'n ism orqali ifodalanadi. O'n birinchi bob Bobil minorasi haqidagi hikoyadir, biroq u, shuningdek, Ibrohim orqali ifodalgan tanlangan xalqning nasabnomasidir. O'n birinchi bob Xudo bilan uch karra ahdga kirishi lozim bo'lgan tanlangan xalqni tanishtiradi. Uchinchi va yakuniy bosqich yigirma ikkinchi bobdagi Ishoqning qurbon qilinishi edi. "O'n birinchi" bob alfa-boshlanish, "yigirma ikkinchi" bob esa omega-yakunidir. Ismlarning ma'nosida Xudoning ovozi eshitish uchun talab etiladigan imon, Uning Kalomining raqamlanishida Uning ovozi eshitish uchun talab etiladigan imondan farq qilmaydi. Ilohiyotchilar tomonidan e'tiborga olinmagan nasabnomaning bir tatbiqi — Islomning ramzi bo'lgan Ismoilning nasabnomasidir.

Va bular Ismoilning o'g'illarining ismlari, o'z ismlariga ko'ra, avlodlari bo'yicha: Ismoilning to'ng'ichi Nabayot; va Qedor, va Adbeel, va Mibsom, va Mishmo, va Duma, va Massa, Hadad, va Temo, Yotur, Nafish va Qedma. Bular Ismoilning o'g'illaridir, va bular ularning shaharlariga hamda qal'alariga ko'ra ularning ismlaridir; o'z qabilalariga ko'ra o'n ikki amir. Ibtido 25:13–16.

Ushbu o'n ikki ismning ta'riflari bir bayonot holiga keltirilganda, u quyidagicha o'qiladi: "Payg'ambarlik nuqtayi nazaridan, Ismoilning avlodlari serhosil, qora tanli, jangchilar sifatida mashhur bo'lgan xalqdir, ammo tarixiy va payg'ambarlik ma'nosida 1840-yil 11-avgustda, shuningdek undan keyin 2001-yil 11-sentyabrda qayg'uga botgan. Muqaddas Kitob tarixida ular sharq farzandlari deb ataladi. Ular Arabistondan kelib chiqqan bo'lib, u yerda ibroniy ma'bad

xizmatlarida ishlatilgan xushbo'y ziravorlar yetishtiriladi. "Assassins" so'zi islom tarixidan kelib chiqqan bo'lib, sukut ichida keltiriladigan o'limni anglatadi. Salib yurishlari davrida islom katolik Yevropani o'rab, qurshab va qamal qilib oldi, biroq ularning keyingi tiyilishi 1840 yildan 1844 yilgacha bo'lgan tetiklanishning kelishini, shuningdek 9/11 dan Yakshanba qonuni inqirozigacha bo'lgan davrni belgiladi. Ismoil o'g'illarining o'n ikki ismining ta'riflari avvalgi bayonotda qalin harflar bilan to'liq ifodalangan."

Ismoil naslining o'n ikki nomi, agar Ismoilning o'zini ham ro'yxatga qo'shsangiz, o'n uchta bo'ladi. O'n uch "isyon"ning ramziy sonidir; Hojar aynan shuni qilgan edi, va bu Ibrohimning Hojar hamda Ismoilning quvib chiqarilishiga yo'l qo'yishiga sabab bo'ldi. Pavlus o'sha hodisadan Xudo O'zining masihiy Kelinchagi bilan ahd o'rnatar ekan, qadimgi Isroilning Xudoning ahd xalqi sifatida quvib chiqarilishini tasvirlash uchun foydalanadi.

Chunki yozilganki, Ibrohimning ikki o'g'li bor edi: biri cho'ridan, boshqasi esa ozod ayoldan edi. Lekin cho'ridan bo'lgan tanaga ko'ra tug'ilgan edi; ozod ayoldan bo'lgani esa va'da orqali edi. Bu narsalar majoziy ma'noga egadir; chunki bular ikki ahddir: ulardan biri Sinay tog'idan bo'lib, qullikka farzand tug'diradi; bu Hojardir. Zero bu Hojar Arabistondagi Sinay tog'idir va hozirgi Quddusga muvofiq keladi, chunki u o'z farzandlari bilan birga qullikdadir. Ammo yuqoridagi Quddus ozoddir, u hammamizning onamizdir. Chunki yozilganki: "Shodlan, ey tug'maydigan bepust; hayqirib yubor va faryod qil, ey to'lg'oq tutmaydigan; chunki erli ayolnikidan ko'ra tashlab qo'yilgan farzandlari ko'proqdir". Endi biz, birodarlar, Ishoq kabi va'da farzandlarimiz. Ammo o'shanda tanaga ko'ra tug'ilgan Ruhga ko'ra tug'ilganni quvg'in qilgani kabi, hozir ham shundaydir. Biroq Muqaddas Yozuv nima deydi? "Cho'rini uning o'g'lini quvib chiqar; chunki cho'rining o'g'li ozod ayolning o'g'li bilan birga merosxo'r bo'lmaydi". Shunday ekan, ey birodarlar, biz cho'rining emas, balki ozod ayolning farzandlarimiz. Galatyaliklarga 4:22-31.

Ismoil Islomning ramzidir, Ismoilning onasi Hojar esa o'lim ahdi jamoatining ramzidir. Ishoq Masihiylikning ramzidir, Sora esa hayot ahdi jamoatining ramzidir. Shu sababli Ismoilning o'n ikki o'g'li bo'lgan, chunki o'n ikki soni Xudoning ahd xalqining ramzidir, va Islom Xudoning ahd xalqining qalbakilashtirilgan soxtasidir.

Injillarda Masih uchun ikki nasabnoma mavjud. Biri Matto kitobida, boshqasi esa Luqo kitobida.

Va Yoqub Maryamning eri bo'lgan Yusufni tug'di; Maryamdan esa Masih deb ataluvchi Iso tug'ildi. Shunday qilib, Ibrohimdan Dovudgacha bo'lgan barcha avlodlar o'n to'rt avloddir; Dovuddan Bobilga surgun qilinishigacha o'n to'rt avloddir; Bobilga surgun qilinishidan Masihgacha esa o'n to'rt avloddir. Iso Masihning tug'ilishi esa shunday bo'ldi: Uning onasi Maryam Yusufga unashtirilgan edi, ammo ular birga bo'lishlaridan oldin, u Muqaddas Ruhdan homilador ekanligi ma'lum bo'ldi. Matto 1:16-18.

Matto nasabnomasi qirq ikkidan iborat bir davrni tashkil etuvchi o'n to'rttadan iborat uchta teng davrni ko'rsatadi. Masih, ahd tarixining alifosi bo'lgan Musoga nisbatan, ahd tarixining omegasi hisoblanadi. Muso Masihning "o'ziga o'xshash" bo'lishini bashorat qiladi. Muso o'zining bir yuz yigirma yillik umri davomida qirq yildan iborat uch davrni boshdan kechirdi. Muso hayotining har

bir qirq yillik davri satr ustiga satr qo'yilganda, 1863 yil va yakshanba qonunining timsoli bo'lgan Qodishda yakunlanadi. Masihning uch davri Dovudda, Bobil asirligida va Masihning xochda O'z qoni bilan ahdni tasdiqlashida nihoyasiga yetadi. Dovud yakshanba qonuni vaqtida zafar topgan jamoatning ko'tarilishini ifodalaydi, ikkinchi chiziq esa yakshanba qonuni vaqtida nodon bokiralarning Bobilga olib ketilishini ko'rsatadi. Uchinchi davr xochda tugaydi, bu esa yana bir bor yakshanba qonunining timsoli bo'lib, o'sha yerda Masih Ibrohimning ahdini bir yuz qirq to'rt ming bilan va Nuhning ahdini ulkan olomon bilan tasdiqlaydi.

Bu ikki chiziq bir-birining ustiga qo'yilganda anglash mumkin bo'lgan narsa hayratlanarlidir. Musoning bir yuz yigirma yili Nuhning 120 yili bilan bog'lanadi, Masihning qirq ikki avlodi esa yakshanba qonuni vaqtida ramziy qirq ikki oy hukmronlik qiladigan masihga qarshi kuch bilan bog'lanadi.

Va Egamiz dedi: Mening Ruhim inson bilan abadiy bahslashib turmaydi, chunki u ham tanadir; shunga qaramay, uning kunlari yuz yigirma yil bo'ladi. Ibtido 6:3.

Ibrohim ahdini ta'kidlaydigan Matto nasabnomasi bilan bir qatorda, Luqo bayon etgan Masihning nasabnomasi yaratilishgacha borib yetadi; shu tariqa Odam Ato Edenda buzgan hayot ahdini ta'kidlaydi. Luqoning nasabnomasi Iso bilan boshlanib, Uning nasab zanjiri bo'ylab ortga qarab Xudoning o'g'li deb atalgan Odam Atogacha yetib boradi. Bu qator mukammal ikkinchi Odam Ato bilan tugaydi va mukammal birinchi Odam Ato bilan boshlanadi. Birinchi Odam Atodan ikkinchi Odam Atogacha bo'lgan davr 77 avlod sifatida bayon etiladi.

Muqaddas Bitikdagi nasabnomalar haqiqatning qatorlarini ifodalaydi. Biz hozirgina bir haqiqatni tasdiqlash uchun zarur bo'lgan guvohliklardan ancha ortiq bo'lgan bir nechtasini aniqladik. Nasab qatorlari tarixiy bajo kelishlarning va kelajak bashoratlarining ovozini o'z ichiga oladi, shuningdek ular Palmoniyning — sirlarning Ajoyib Sanaguvchisining — ovozini ham o'z ichiga oladi, chunki bu qatorlar ichiga joylashtirilgan sonli jumboqlar ikkinchi bir ovozni taqdim etadi. Bu ikki ovoz bilan birga yana uchinchi bir ovoz ham eshitaladi — barcha narsani, jumladan odamlar, joylar va narsalarning nomlarini yaratgan va boshqarib turuvchi Ajoyib Tilshunosning ovozi.

Yuhanno orqasidagi ovozni ko'rish uchun o'girilganida, u ko'p suvlarning shovqinidek bir ovoz edi; Doniyor ham ayni vahiya ega bo'lganida esa, Uning ovozi olomonning ovozi edi. Muqaddas Yozuvlarning yuzaki xabari, shuningdek xabar bilan bog'liq holda uchraydigan nomlar, yana xabarning ichidagi raqamlanish — bularning barchasi bir parchada uch ovozdir. Siz uch ovozli bir satrni unga parallel bo'lgan boshqa bir satr ustiga qo'yganingizda, uch ovoz ko'p ovozlarga aylanadi.

Taxtdan bir ovoz chiqib, dedi: "Ey Uning barcha qullari va Undan qo'rqadiganlar, kichik ham, buyuk ham, Xudoyimizga hamd aytinglar". Shunda men xuddi ulkan bir olomonning ovoziday, ko'p suvlarning shovqiniday va qudratli momaqaldiroqlarning sadosiday bir ovozni eshitdim; ular: "Halleluya! Chunki Qodir Egamiz Xudo hukmronlik qilmoqda", der edi. Vahiy 19:5, 6.

Eng muhim nasabnomalarning ayrimlari Isroil shohlarida uchraydi. Shimoliy shohlik bo'lgan Isroilning dastlabki yetti shohi Axab, Izabel va Ilyos bilan yakunlanadi; shu tariqa ular Yakshanba qonunini ifodalaydi. Shimoliy qabilalarning so'nggi yetti shohidan iborat nasab chizig'i esa Yakshanba qonunidan boshlanib, insoniy sinov muddatining yakuniga, ya'ni Doniyor 12 da Mikoil turgan paytga qadar davom etadi. Yahudoning dastlabki yetti shohi Yakshanba qonunidan Mikoil turguniga qadar bo'lgan tarixni tasvirlaydi, so'nggi yetti shohi esa Yakshanba qonuniga olib boradigan tarixni ko'rsatadi. Ikkita nasab chizig'i mavjud bo'lib, har ikkalasi ham alfa tarixiga va omega tarixiga ega. Alfa tarixi 9/11 dan Yakshanba qonunigacha bo'lgan davrdir, omega davri esa Yakshanba qonunidan sinov muddatining yakunigacha davom etadi. Isroilning dastlabki yetti shohi Yahudoning so'nggi yetti shohi bilan mos keladi; Isroilning so'nggi yetti shohi esa Yahudoning dastlabki yetti shohi bilan mos keladi.

Keyingi maqolada davom etamiz.

“Oxirigacha sobit bo'ling”

“[Vahiy 1:1, 2 keltirilgan.] Butun Muqaddas Kitob vahiydir; chunki insonlarga berilgan barcha vahiy Masih orqali keladi va barchasi Unda markazlashadi. Xudo bizga O'z O'g'li orqali so'zlashadi; biz yaratilish va najot orqali Unikimiz. Masih Patmos oroliga badarg'a qilingan Yuhanning oldiga unga bu oxirgi kunlar uchun haqiqatni berish, tez orada yuz berishi lozim bo'lgan narsalarni ko'rsatish uchun keldi. Iso Masih ilohiy vahiyni buyuk omonatdoridir. Yer tarixining yakuniy sahnalarida nimani kutishimiz kerakligini bilishimiz U orqali bizga berilgan. Xudo bu vahiyni Masihga berdi, Masih esa aynan shuni Yuhannoga yetkazdi.”

“Sevimli shogird Yuhanno bu vahiyni qabul qilish uchun tanlangan zot edi. U dastlab tanlangan shogirdlarning omon qolgan so'nggi vakili edi. Yangi Ahd davri tartibida unga, Eski Ahd davri tartibida Doniyor payg'ambar qanday sharaflangan bo'lsa, shunday sharaf ato etildi.

Yuhannoga yetkazilishi lozim bo'lgan ko'rsatma shu qadar muhim ediki, Masih uni O'z xizmatkoriga berish uchun osmondan keldi va unga uni jamoatlarga yuborishni buyurdi. Bu ko'rsatma bizning sinchkov va ibodatli tadqiqimizning mavzui bo'lishi kerak; chunki biz Muqaddas Ruhning ta'limi ostida bo'lmagan odamlar soxta nazariyalarni olib kiradigan bir davrda yashamoqdamiz. Bu odamlar yuksak mavqelarda turib kelganlar va ular amalga oshirmoqchi bo'lgan shuhratparast rejalariga ega. Ular o'zlarini ulug'lashga va narsalarning butun ko'rinishini tubdan o'zgartirishga intiladilar. Xudo bizni shundaylardan asrash uchun maxsus ko'rsatmalar bergan. U Yuhannoga yer tarixining yakunlovchi sahnalarida yuz berishi kerak bo'lgan narsalarni bir kitobga yozishni buyurdi.

“Vaqt o'tib bo'lgach, Xudo hozirgi haqiqatning qimmatli tamoyillarini O'zining sodiq izdoshlariga ishonib topshirdi. Bu tamoyillar birinchi va ikkinchi farishtaning xabarlarini yetkazishda hech qanday ulushga ega bo'lmaganlarga berilmadi. Ular boshidan beri bu ishda ishtirok etgan xizmatchilarga berildi.

“Bu tajribalardan o'tganlar bizni Yettinchi kun adventistlari qilgan tamoyillarga qoya kabi mustahkam bo'lishlari kerak. Ular Xudo bilan hamkor bo'lgan ishchilar bo'lib, guvohlikni mahkam tutib, Uning shogirdlari orasida qonunni muhrlashlari kerak. Ishimizni Muqaddas

Kitob haqiqatining poydevori ustiga qurishda qatnashganlar, to'g'ri yo'lni ko'rsatib bergan belgi-nishonlarni biladiganlar, eng yuksak qadrli ishchilar deb e'tirof etilishlari kerak. Ular o'zlariga ishonib topshirilgan haqiqatlar haqida shaxsiy tajribadan kelib chiqib gapira oladilar. Bu kishilar o'z e'tiqodlarining imonsizlikka aylantirilishiga yo'l qo'ymasliklari kerak; ular uchinchi farishtaning bayrog'i qo'llaridan tortib olinishiga yo'l qo'ymasliklari kerak. Ular o'z ishonchlarining boshlanishini oxirigacha mahkam tutishlari kerak.

“Egamiz e'lon qilganki, yakunlovchi ishga kirishar ekanmiz, o'tgan tarix qayta bayon etiladi. U bu oxirgi kunlar uchun bergan har bir haqiqat dunyoga e'lon qilinishi lozim. U o'rnatgan har bir ustun mustahkamlanishi kerak. Biz endi Xudo o'rnatgan poydevordan chetga chiqa olmaymiz. Biz endi hech qanday yangi tashkilotga kira olmaymiz; chunki bu haqiqatdan murtadlikni anglatadi.”

“Tibbiy missionerlik ishi Xudoning xalqining o'tmishdagi tajribasiga imonlilarning ishonchini susaytiradigan har qanday narsadan poklanishi va tozalanishi kerak. Go'zal Adan, go'zal Adan, gunohning kirib kelishi bilan tahqirlandi. Endi ishimizning boshida uni barpo etishda ishtirok etgan kishilarning tajribasini qayta bayon etishga ehtiyoj bor.

“Vaqti-vaqti bilan biz dunyoning ulug' kishilarining vafot xabarlarini o'qiymiz. Ularning vaqti birdan, go'yo bir lahzada keladi. Yaxshi sog'likda deb hisoblangan ko'plar bazmdan keyin yoki o'zlarini ulug'lash uchun xudbinona rejalar tuzganlaridan so'ng vafot etadilar. Shunda shunday so'z chiqadi: ‘U o'z butlariga qo'shildi; uni o'z holiga qo'ying.’ Bu, Rabbiiy endi uni zarardan asramasligini anglatadi. To'satdan o'lim keladi, va uning umr bo'yi qilgan mehnati nimaga arziydi? Uning hayoti muvaffaqiyatsizlik bo'lib chiqdi. Daraxt uni tutib turgan qudrat uni o'zining butparastona qurbonligiga tashlab qo'ygani uchun qulaydi.”

«Erkaklar va ayollar huzur topadigan biror narsani izlashga berilib ketganlar. Ular o'z jonlarini behuda narsaga sotadilar, va Xudo O'zining uzoq sabrli bardoshini ulardan tortib oladi. Ular o'z tanlovlariga tashlab qo'yiladilar.

“Hozirgi haqiqatga ishonishini da'vo qilar ekan, o'z e'tiqodini tahqirlab, nurda yurishdan bosh tortganlar bor. Endi kim o'zining xudbin, dunyoviy tamoyillarini chetga suradi? Endi kim jonning qadr-qimmatini anglashga intiladi? Agar inson butun dunyoni qo'lga kiritsa-yu, o'z jonidan ayrilsa, unga bundan nima foyda? Yoki inson o'z joni evaziga nima bera oladi? Siz hayot noni va najot suvi uchun ochlik va chanqoqlik sezyapsizmi? Masih jonini fido qilgan qalblarning qadrini anglayapsizmi? Masihiy deb hisoblanishi kerak bo'lganlar o'z e'tiqod iqrorlariga munosib yashayaptimi? Ular jonning qadrini anglayaptimi? Ular haqiqatga itoat etish orqali o'z jonlarini poklashga intilyaptimi?” Manuscript Releases, 20-jild, 150, 151.